

GRŠKA BOŽANSTVA

DAN		
	KER	
	LEUCOTHEA	
	PHOEBE	
	POLYMNIA	
	TYCHE	
AFAJA		Boginja, ki izvira s Krete
AFRODITA	APHRODITE	Boginja ljubezni in lepote, zato tudi zaščitnica zakona in plodnosti, najlepša med boginjami. Ko je Kronos skopil Urana, je kri stekla v morje. Kri je oplodila vodo in iz valov je vstala Afrodita. Po drugih virih pa je bila Zevsova in Dionina hči. Bila je Hefajstova žena. Njen voz vlečejo ptiči (grlica, labod, in golob). Pri Rimljanih - Venera
ALKMENA	ALCMENE	Amfitronova žena, Heraklejeva mati
AMFITRION	AMPHITRYON	Simbol varanega moža. Je znan po nesreči v zakonu. Zevs si je nadel njegovo podobo in delil posteljo z Alkmeno
AMFITRITA	AMPHITRITE	Morska boginja, Nerejeva hči, Pozejdonova žena. Pobegnila mu je in se zatekla k Atlasu. Toda delfin jo je odnesel nazaj k Pozejdonu
APOLON	APOLLON	Sin Zevsa in Lete . Bog čiščenja, preroštva (Delfi), poezije, glasbe, igranja na kitaro in petja, govora in prave mere, pozneje bog sonca in svetlobe. Ideal lepote mladost in napredka. Apolitičen - umirjen, skladen. Nasprotje - dionizičen
ARES	ARES	Bog vojne. Sin Zevsa in Here. Najpogumnejši bog, Njegovi otroci so bili suroveži, nasilneži, roparji... Afroditiin ljubimec. Rim. - Mars .
ARTEMIDA	ARTEMIS	Boginja lova in meseca, gospodarica divjih živali, zaščitnica ob porodih, pleše v spremstvu nimf v Zevsova in Letina hči, Apolonova sestra dvojčica, je utelešenje športnega ideala, upodobljena je z jelenom ali lovskimi psi. Oborožena je bila s puščicami in je pobijala tiste, ki so jo žalili. Je povzročiteljica nenadne smrti. Rim: Diana
ASKLEPIJ	ASKLEPIOS	Bog zdravilstva; Rim. - Eskulap. Apolonov in Koronidin sin ter Mahaonov in Podalirijev oče. Zdravil je bolnike in oživil mrtve. Had se je zbal, da ne bo imel več podložnikov in se je pritožil Zevsu, ki je udaril s strelo preveč vnetega Asklepija. Njegov simbol je kača.
ASTREA		Zevsova in Temidina hči, boginja pravice. Ko je minila "zlata doba" je zapustila človeštvo.
ATE		Zevsova hči, boginja nesreče
ATENA	ATHENA	Ko je boginja Metida z Zevsom pričakovala otroka, jo je ta požrl, ker se je bal, da bo otrok prevzel njegovo mesto. Kmalu je začutil glavobol. Hefajst mu je s sekuro preklal lobanjo. Iz odprtine je planila oborožena Atena. Boginja znanosti, umetnosti, boja in mest. Popsvečena ji je bila sova. Rim. - Minerva .
ATLAS	ATLAS	Z brati se je boril proti Zevsu in bil zato obsojen da na plečih nosi nebo. Je simbol moči, ki podpira vesolje; ~ zemljepisni atlas. Atlas = Atlant.

AVGIJ	AUGEIAS	Kralj, bogat s čredami. Herakel je v enem dnevu počistil njegove hleve. Skozi hleve je napeljal reko in zvečer je bilo vse čisto. Avgijev hlev (velik nered)
AVKSESIJA		Boginja rasti, čistili so jo skupaj z Damio, zlasti v Epidavru na otokih Egini in Kreti.
BOREAS	BOREAS	Bog severnega vetra
DAMIA		Boginja obdelovanja zemlje, napredovanja in uspevanja. Častili so jo skupaj z Avksesijo.
DELFI	DELPHOI	Svetišče Apolona . Popek sveta.
DEMETRA	DEMETER	Kronosova in Reina hči. Zevsova ljubica, boginja poljedelstva in rodovitnosti. Persefonina mati. Tudi boginja zakona in vzgoje otrok. Najbolj so jo častili v Elveziji, kjer je bilo njeno svetišče. Rim – Ceres
DIKE		Zevsova in Temidina hči, ena izmed Hor, boginja reda v naravi in letnih časov, zaščitnica prava in sodišč.
DIONA	DIONE	Hči Kronosa in Gaje. Zevsova žena, rodila je Afrodito.
DIONIZ	DIONYSUS	Sin Zevsa in Semele . Bog vina, plodnosti, veselja in razposajene objestnosti in pomladnega cvetja. V njegovem spremstvu so bile menade –obsedene ženske s trsom v roki. Dionizičen - divji, neizmeren. Nasprotje –apoliničen. Rim – Bacchus .
DIOSKURA	DIOSCURIEIL	Sinova – dvojčka Zevsa in Lede . Kastor in Poluks . Zavetnika gimnastičnih iger.
EJLEJTIJA	EILEITHYIA	Boginja materinstva. Upodobljena je kot mladenk , ki drži dvignjeno roko, v drugi pa nosi gorečo bakljo, simbolj porarajočega življenja.
EJRENE		Zevsova in Temidina hči, boginja miru, najlepša med Horami.
EOL	AIOLOS	Bog vetrov, vladar Eolskih otkov, kjer ima v neki votlini zaprte vetrove, Pozejdonov sin.
EOS		Hči titana Hiperiona in Tee, boginja jutranje zarje, sestra Helija in Selene, Tritonova žena, mati kralja Memnona.
ERATO	ERATO	Muza ljubezenske poezije.
EREBUS		Bog mraka
ERINIJE		Tri boginje maščevanja s kačami namesto las, predpasane z kačami in bičem in plamenico v rokah. Bile so v službi bogov podzemlja in so kaznovale vsako krivdo v podzemlju in na zemlji. Alekto ; ne pomirljiva jeza, Megajra ; zavist z grdim pogledom, Tesifone ; krvno maščevanje.
ERIS		Boginja prepira in nesloge, sestra boga Aresa. Med zbrane boginje je vrgla zlato jabolko z napisom "za najlepšo" in s tem izzvala med njimi spor, ki ga je razsodil Paris v korist Afrodite.
EROS	EROS	Bog ljubezni. Moč je imel nad vsemi bivajočimi (rastlinami, tekočinami, plini, rudninami itd.). Spaja, meša, je spodbujevalna sila, ki združuje stvsri, da se spočenja novo življenje. Hermesov in Afroditin sin in spremljevalec. Upodobljen s perutmi in z lokom. Eroti – krilati majhni dečki.
EROTI		Številni mali bogovi ljubezni, ki hodijo z Erosom v Afroditinem spremstvu.
ESA		Boginja usode
ETER		Sin Zemlje, bog neba
EVROPA	EVROPA	Kadmova sestra v podobi bika
EVERTERPA	EUTERPE	Muza zavetnica praznovanj in zabav.

<i>FAMA</i>		Boginja obrekovanja
<i>FATUM</i>		Usada, mogočno bitje, ki vlada nad srečo in nesrečo ljudi.
<i>FOJBOS</i>		Bog sonca, drugo ime za Apolona.
<i>GAJA</i>	GAEA	Boginja zemlje, mati vesolja. Upodobljena z rogom obilja, sadeži in otroki. Nastala je iz nič tako po Kaosu in rodila sina Urana, kasneje njegova žena. Bila sta prvi božanski par, iz katerega je izšel rod bogov in pošasti.
<i>GORGONE</i>		Pošasti, ki so imele na glavi namesto las kače, velike zobe, iztegnjen jezik, bronaste roke, bronasta kopita, na nogah pa včasih tudi zlata krila. Grki so verjeli, da ob pogledu na gorgono vsako živo bitje okamni. Ko je Perzej odsekal glavo ednini umrljivi gorgoni Meduzi, je nastal iz njene krvi krilati konj Pegaz, bile so tri; Avriale, Meduza in Steno
<i>GRACIJE</i>	GRACE	Boginje ljubkosti. Aglaja (blišč), Evfrozina (veselost), Talija (cvetoča sreča)
<i>HAD</i>	HADES	Kronosov in Rejin sin, ki je po delitvi vesolja dobil oblast nad podzemljem (had). Zeus je zavladal nebu, Pozejdon pa morju. Na glavi je nosil čelado, zato je bil neviden. Bil je nusmiljen sodnik, ki vlada nad dušam mrtvih. Oba z ženo Perzefono sta bila prijazna do ljudi z zemlje.
<i>HARITE</i>		Splošen naziv za boginje lepote, ljubkosti. Bile so Afroditine spremljevalke; Aglaja-blišč, krasota, Evfrozina-veselost, vedrina, Talija-cvetoča sreča
<i>HEBA</i>	HEBE	Boginja mladosti. Zevsova in Herina hči, na Olimpu je bogovom natakala nektar Rim.- Iuventus
<i>HEFAJST</i>	HEPHAISTOS	Zevsov in Herin sin. Odvraten, šepav na obe nogi. Mož več boginj. Bog ognja in kovaške umetnosti in rokodelstva. Živelj je pod ognjeniki. Skoval je Pozejdonov trizob, Heraklov oklep, Pelejevo orožje, Zevsovo žezlo ter Ahilovo bojno opravo. Rim – Vulkan.
<i>HEKATE</i>	HECATE	Triglava boginja, ki biva v podzemlju. Bila je glasnica demonov in prikazni. Upodabljali so jo z baklo v eni roki in s ključi podzemlja v drugi. Podložni so ji bili vsi čarovniki.
<i>HELIJ</i>	HELIOS	Sončni bog. Hiperionov sin. Sin titana Hiperiona in titanke Teje. Bil je Zevsov služabnik, ki se je vsak dan na zlatem vozu vozil po nebu, zvečer je pa počival.
<i>HERA</i>	HERA	Žena lastnega brata Zevsa. Zaščitnica zakonske zveze. Kronosova in Reina hči.

<i>HERAKEL</i>	HERAKLES	Sin Zevsa in Alkmene ; upodobljen s kijem in levjo kožo. Že v zibelki je zadaval kače. Ubil je kitaronskega leva, ki je postojal po očetovi deželi. Pozneje v službi kralja Evristeja opravil znanih 12 del: 1. Nemejski lev; leva je zadaval in odril, odel si je njegovo kožo, ki je ni mogla predreti nobena puščica. 2. Lernajska Hidra; pošast z devetimi glavami strupenih kač, drugo za drugo ji je odsekal glave. 3. Erimantski merjasec; merjasca je ujel v mrežo, ko ga je Evristej zagledal, se je prestrašil in skril v sod. 4. Kerinejska košuta; čarobno košuto z zlatimi rogovi in bronastimi kopiti je ujel in odnesel Evristeju. 5. Stimfalske ptice; velikanski orli z bronastimi kljuni in kremplji so se hranile s človeškim mesom. Atena mu je podarila cimbale, ki so prestrašile ptice. 6. Avgijev hlev; konjske hleve kralja Avgija je očistil tako, da je skozi hleve napeljal reko. 7. Kretske bik; Pozejdon je rezjezi belega bika, ki je uničevala pridelek na otoku. Zgrabil ga je za roge, ga ukrotil in odnesel v Grčijo. 8. Diomedove kobile; uloviti je moral kobile, ki so se hranile s človeškim mesom. V spopadu je ubil Diomeda (njihovega lastnika) in ga vrjel kobilam. Site živali je prepustil divjim zverem na Olimpu. 9. Pas kraljice Amazonk; čarobni pas je nosila Hipolita, kraljica Amazonk, ki jo je moral ubiti. 10. Gerionovo govedo; Helij mu je posodil zlat čoln, s katerim je lahko preplul Okean. Ubil je Geriona in sepolastil njegove živine. 11. Zlata jabolka Hesperid; čudežne sadeže je dobila Hera ob poroki z Zevsom, so v začaranem vrtu stražile nimfe in zmaj. Z zvijačo se mu je posrečilo oditi z jabolki in te sadeže je posvetil Ateni. 12. Kerber; s Hermesovo in Atenino pomočjo se je spustil v kraljestvo senc, od koder se še nikoli ni vrnil nobeden smrtnik. Spotoma je osvobodil Tezeja, zgrabil Kerbera in ga odvedel s seboj. Prestrašeni Evristej mu je ukazal, naj pošast takoj vrne v podzemlje. Herakel je simbol moči, energije in junaštva. Bil je velik pivec, dober jedec ter veseljak. Grki so ga imeli za pravičnika, ki se bori za pravičnost. S potomci Heraklidi velja za prednika vseh Grkov.
<i>HERMES</i>	HERMES	Bog trgovine in glasnik bogov. Sin Zevsa in Maje . Že kot novorojenček je pobegnil, ko se je vrnil, je z nogo zadel želvo, ki je lezla po tleh. Pobral jo je in nanjo napel strune: tako je nastala lira. Je pameten, zvit, celo goljufiv. Je zavetnik govornikov, izumitelj pisave, glasbe, astronomije in gimnastike. Nosi čelado s krili, plašč in popotniški klobuk, na petah pa ima krilca. Rim. – Merkur.
<i>HESTIJA</i>	HESTIA	Boginja domačega in žrtvenega ognja. Kronosova in Reina hči. Apolon in Pozejdon sta se hotela z njo poročiti, a ona se je zaobljubila da ostane samska, nakar ji Zeus izkaže čast pred ostalimi Rim. - Vesta
<i>HIKINTOS</i>	HIACINTOS	Bog vegetacije. Apolonov ljubljenec, ta ga je z metom diska ubil; iz njegove krvi je vsklila hijacinta.
<i>HIDRA</i>	HIDRA	Pošast z devetimi glavami; Herakles jo je premagal.
<i>HIGIEA</i>	HYGIEIA	Boginja zdravja. Častili so jo skupaj z Asklepijem. Njena žival je kača. Včasih je upodobljena, ko pije iz krožnika, ki ga drži v roki.
<i>HIMEN</i>	HYMEN	Bog svatbe. Kot lep mladenič je rešil skupino žensk pred pirati. Za nagrado je dobil dekle, v katero je bil zaljubljen in se je z njo tudi poročil.
<i>HIPERION</i>	HIPERION	Eden od Titanov

HIPONOS	HYPNOS	Bog spanja. Sin Noči in brat – dvojček Smrti
HOROS		Zevsove in Temedine hčere, boginje reda v naravi, letnih časov in njihovega pravilnega menjavanja. Evnomija, Dike in Ejurene.
ILITIJA		Boginja poporodne dobe, Zevsova in Herina hči.
IRIS	IRIS	Deviška, krilata boginja mavrice, poslanka bogov, Taumotova in Elektrina hči.
KADMOS	KADMOS	Europin brat, ubil zmaja in razsejal njegove zobe: iz njih so zrasli oboroženi možje
KALIOPA	KALLIOPE	Muza pripovednega pesništva. V drži tablico in pisalo.
KAOS	CHAOS	Povzročitelj zmede vseh stvari.
KASTOR	KASTOR	Sin Zevsa in Lede , brat – dvojček Poluksa
KERE		Strašne in mračne boginje različnih vrst smrti, pozneje so veljale za neusmiljene boginje kazni in maščevanja.
KIRKA	KIRKE	Čarovnica z otoka Ajaje. S svojo lepoto je očarala vsakega moškega, ki je pristal na otoku, potem pa ga je spremenila v žival. Tako je naredila tudi z Odisejevimi spremljevalci. Z Odisejem je imela sina Telegona
KLIO	CLIO	Muza zgodovine
KRONOS	CRONUS	Eden od Titanov , najmlajši sin Urana in Gaje , poročen s svojo sestro Reo . Požrl je vse svoje otroke razen Zevsa , ki ga je Rea skrila. Zevs ga je kasneje pahnil v Tartar.
LETE	LETE	Reka v podzemlju. Duše umrlih, ki so pile iz nje so pozabile na preteklo življenje; Letin napoj – pijača, ki prinaša pozabljenje
MAJA	MAJA	Gorska nimfa, Atlanova hči in Hermesova mati
MEDEJA		Čarovnica, hči kralja Ajeta. S svojimi čarovnijami je pomagala Jazonu, da je prišel do zlatega runa. Z njim je zbežala v Jolks, od tam pa v Korint, kjer se je hotel Jazon poročiti s Kreuzo, vendar je Medeja njo in svoja dva sinova umorila.
METIDA	METIS	Boginja modrosti, Atenina mati.
MNEMOSIMA		Boginja spomina, mati devetih muz.
MOJRE		Boginje usode: Atropos, Kloto in Lahesis. Te predejo niti človeškega življenja, a jo tudi pretrgajo. Hčere Noči ali pa Zevsa in Temide.
MOMUS		Bog roganja in graje
NEMEZA	NEMESIS	Boginja maščevanja.
NIKE		Boginja zmage, upodabljali so jo s krili
NOČ	NYX	Boginja mraka, poln temačne negotovosti. Kaosova hči, ki se je združila z bratom Erebo in postala mati Etra (zrak) in Hemere (luči – dneva).
OKEAN		Praoče bogov, titan Uranov in Gajin sin.
OLIMP	OLIMP	Gora, sedež bogov
PALADA	PALAS	Priimek boginje Atene.
PAN	PAN	Bog pastirjev, čred, gozdov in pašnikov; upodobljen z kozjimi nogami in napol živalskim obrazom ali z kozjimi rogovi. Povzročitelj nenadnega in brezglavega (panika) strahu.
PEITHO		Boginja zapeljevanja.
PERSEFONA	PERSEPHONE	Boginja podzemlja, Hadova žena. Hči Zevsa in Demetre .
PLUTOS	PLUTUS	Bog bogastva in sreče. Iasonov in Demetrin sin
POLUKS	POLUKS	Sin Zevsa in Lede , brat – dvojček Kastorja

<i>POZEJDON</i>	POSEIDON	Bog morja; povzročitelj potresov. Kronosov in Rein sin Zevsov brat. Rim – Neptun . Njegov znak je trizob.
<i>PRIAP</i>	PRIAPUS	Bog rodovitnosti. Bahkov in Afroditin sin
<i>PROMETEJ</i>	PROMETHEUS	Božji sin. Zevsu je ugrabil ogenj, da bi ga prinesel ljudem, za kazen je bil prikovan na skalo, kjer mu je jastreb vedno znova kljuval jetra, ki so se mu neprestano obnavljala. Herakles ga je osvobodil. Pozneje so mu pripisovali stvarjenje človeka.
<i>REA</i>	RHEA	Zevsova mati-Mati bogov. Kronova sestra in žena. Uranova in Gajina hči
<i>SELENA</i>	SELENE	Boginja lune
<i>SEMELE</i>	SEMELE	Kadmova hči, Zevsova ljubica, Dionizova mati
<i>SATIR</i>		
<i>TALIJA</i>	THALIA	Muza komedije, z bršljanom ovešena drži v desnici kito cvetja, v levici pa masko komedije.
<i>TANATOS</i>	THANATOS	Bog smrti. Sin Noči, brat dvojček Spanca. Živel je v podzemlju, kjer ga je rodila Noč z njegovim bratom dvojčkom Spancem /Hiponosom/
<i>TEMIDA</i>	THEMIS	Boginja pravičnosti in reda, zaščitnica božjega prava, spoštovali so jo vsi olimpiski bogovi, njim in ljudem je pomagala v sodbah. Upodabljali so jo s tehtnico in mečem, njene zavezane oči pa so simbol pravičnosti njenih sodb.
<i>TERPSIHORA</i>	TERPSICHORE	Muza plesa in zborovskega petja
<i>TETIDA</i>	THETIS	Morska boginja, odlikovala se je s prijaznostjo in gostoljubnostjo. Ni se hotela poročiti z Zevsom. Pozejdon in Zevs sta jo zapustila, ko jima je Temida povedala, da bo Tetida rodila sina, ki bo močnejši od očeta. Poročila se je z smrtnikom Pelejem. Poroko so počastili vsi bogovi, ki so jima prinesli darove. Boginja Erida, ki pa ni bila povabljena je med veselo družbo vrgla jabolko, vir vsega zla. Rodil se jima je sin Ahil, da bi postal neranljiv ga je potopila v Stiks (glavna podzemna reka). Pri tem ga je držala za peto, ki je ostala ranljiva. Skušala ga je obvarovati pred trojansko vojno, podarila mu je oklep, ki ga je skoval Hefajst Pelejeva žena, Ahilova mati.
<i>TIHE</i>	TYCHE	Boginje sreče in naključja. Simbolizira srečno ali nesrečno naključje.
<i>TITANI</i>	TITANI	Potomci Urana in Gaje , ki so živeli na nebu. Bilo jih je dvanajst, šest sinov; Okean, Kojos, Krios, Hiperion, Japet in Kronos, ter šest hčera; Tetija, Teja, Temida, Mnemozina, Fojba in Rea. Bili so zgroženi, ker jih je Uran zaprl v Tartar. Zato so ga skopili in zavlادali namesto njega. Zadnji med njimi Kronos je požrl svoje otroke, ker se je bal, da bi zavlادali namesto njega. Najmlajši med njimi, Zevs pa se je čudežno rešil. Dal mu je napoj, da je izbruhal njegove brate in sestre. Z njihovo pomočjo se je spopadel s titani. Ti so se obročili z velikimi skalami in se postavili na goro Otris, Kronosovi otroci pa na gorom Olimp. Zevs je zmagal s pomočjo kiklopov, ki so mu skovali strele.
<i>TRITON</i>		Bog morskih valov, napol človek napol riba. Pomorščaki so ga častili so ta kot boga, ki pomirja besne valove. Pozejdonov in Amfitritin sin.
<i>URAN</i>	URANUS	Bog neba, najstarejši bog, Gajin sin in mož. Imel je veliko potomcev (titane, kiklope), ker jih je sovražil jih je zaprl na dno podzemlja, v Tartar. Njegov sin Kronos ga je s pomočjo bratov, sester in matere Gaje, ki mu je priskrbela srp, skopil in vrgel s prestola.
<i>URANIJA</i>	URANIA	Muza zvezdoslovja.

<i>ZEVS</i>	ZEUS	Najvišji bog, sin Krona in Ree, Herin mož. Kralj bogov in ljudi; njegovo orožje blisk, njegova žival orel. Da ga Kronos ne bi požrl, ga je mati skrila na Kreti, v plenice pa je namesto Zevsa zavila kamen, na Kreti je Zevsa dojila koza Amaltea. Ko je odrasel, je premagal očeta in ga pahnil s prestola, ko pa je premagal še druge titane, je postal vladar nad bogovi in ljudmi.
-------------	------	---